

בגיליון השבוע

דבר המערכת // כשהעיקר מתנגש עם הטפל
תורת חסד // כשהמחנך הופך למחונך

עולם חסד יבנה // צפת שלא הכרתם
תשועה ברוב יועץ // לברכה - ולא לקללה

דבר המערכת

לזכור מה העיקר

הפרנס הנודע של ירושלים, רבי משה בלוי זצ"ל, היה אחד העסקנים הגדולים בדברי ימי היהדות החרדית. הוא פעל בירושלים של טרום הקמת המדינה והיה מראשי 'אגודת ישראל' בארץ הקודש.

רבי משה היה מקושר עם שרים ושועי עולם, וזכה להערכה רבה בבתי מלכים ומנהיגים עולמיים. את קשריו הענפים ניצל להטיב עם בני ירושלים העניים. כוחות וכישרון רב השקיע בכדי להביא מזור ורווחה לעיר האלקים שהיתה מושפלת מבחינה גשמית, עד עפר.

פעם אחת הצליח להביא ארצה מנהיג עולמי חשוב, במטרה לרתום אותו לשפר תשתיות ולהשקיע בעיר לטובת התושבים. הוא הסתובב בין סמטאות העיר, מנחה את הפמליה ומדבר על ליבם.

לפתע הבחין באחיו הצעיר, רבי הרש"ל בלוי, שהיה מקבץ נדבות למחיתו, חולף על פניו ברחוב. בלי להתבלבל, עצר וקרא לו שיגש אליהם, על לבושו המרופטים

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

פתחנו בפרקים הקודמים, במסרים העולים מפרשיות בראשית על מעלת הצדיקים, ובחסד הגדול שניתן לעשות כשמלמדים את בני המשפחה ומחנכים אותם בדרך העולה בית ק-ל.

חשוב להדגיש, כי אין חובה להרחיב במסרים דוקא בפרשה של אותו שבוע, אלא כדאי להקדיש זמן לכל נושא חשוב, כי הסיפורים שנשמעו בבתי החינוך נקלטו היטב במוחות הרכים, וניתן גם לאחר כמה שבועות להזכיר שוב את הסיפור ולהחדיר בין השורות את החינוך היקר הטמון בהם.

לא רק הילדים - גם ההורים מתעלים בדרך זו

בשיטת חינוך זו של עיבוד הרעיונות מפרשת השבוע למסרים חינוכיים, החינוך משפיע לא רק על הילדים, אלא גם על עקרת הבית שעמלה לפרנסתה במשך ימי השבוע ומבקשת לטעום מצוף התורה בשבת קודש. ולא זו בלבד, אלא אף אבי המשפחה בעצמו, שמעביר לדור הבא את המסרים החשובים, הוא בעצמו מתעלה ומתחזק מתוך כך שהוא נכנס לתוך הרעיונות החשובים שהוא מוסר לבני משפחתו.

נביא דוגמא, לאיך ניתן לעבד סיפור קצר בפרשת השבוע, למסר מעמיק וחשוב מיסודות החינוך היהודי. סיפור האבנים של יעקב אבינו. כל ילד מיטיב לספר על האבנים שלא ויתרו על ראשו של הצדיק, וכל אחת רצתה שעליה יניח הצדיק את ראשו, עד שכולן התחברו לאבן אחת. וכך גם הוא מצליח לדמיין את הסולם הארוך המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, כשמלאכי ארץ ישראל שסיימו ללוות את יעקב עולים בו, ומלאכי חו"ל יורדים ממרומים כדי ללוות אותו בדרכו לחרן.

בתוך סיפור זה יש מסר אדיר על מעלת הצדיקים, ניתן להרחיב בו רבות ולהראות כיצד צדיק מתעלה יותר מהמלאכים שנעשים משרתיו, ואיך כל הבריאה כולה נועדה כדי להיות שימוש לצדיק על מנת שיוכל למלא את תפקידו.

כאן כדאי להעמיק בנושא של קרבה לצדיקים, כמה חשוב להתקרב

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל
Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com | או בפקס 02-6428158
מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן | עיצוב גרפי: ר.ק. | לפניית לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

והופעתו המנוגדת כל כך לטעמים של האנשים החשובים והמכובדים. הוא הציגו בפני השר הנכבד, ואף ביקש מכלל המכובדים להעניק לו מתת יד ככל שיוכלו.

הוא לא עשה חשבונות אישיים ולא פחד שדבר זה יציגו באור נחות וישווה את עצמו בעיניהם לקבצן בעלמא, שדואג קודם כל לאחיו...

ההנהגה הזו אפיינה מאוד את דרכו בחיים, כאשר תמיד זכר מה מטרתו העיקרית בסופו של דבר. הוא לא כאן כדי למצוא חן בעיני המכובדים, וממילא הוא איננו חרד על איך שהללו יביטו עליו, ושמא הבקשה הזו, ועצם הידיעה כי יש לו אח שכזה, תפגע ביוקרת מעמדו. כל כולו היה עסוק באיך יוכל להטיב עם אחיו הנצרכים, וכשאפשר לסייע ולעזור - לא עושים חשבונות.

בפרשת השבוע, מזמין יוסף את אביו ואחיו אל מצרים, ומדריך לספר לפרעה שאנשי מקנה הם מנעוריהם, ולפי שתועבת מצרים כל רועה צאן, יושיב אותם בארץ אחרת (בראשית מו לד). כלומר, לא מפריע ליוסף להפחית את עצמו בעיני פרעה, רק בשביל להביא טובה למשפחתו.

ואותו דבר אנו מוצאים כאשר יוסף מעביר את כל העם המצרי מקצה הארץ אל קצהו, עוקר אותם ממקומות מגוריהם ומניח אותם במקומות אחרים, וכל הטרחה הגדולה הזו, רק כדי שלא יאמרו על אחיו שהם גולים (בראשית מז כא וברש"י). כלומר, היה ברור לו שכל המצרים כולם שוים כקליפת השום לעומת אחיו הקדושים. וזאת על אף השנים הרבות בהם היה במצרים כשהוא מנותק מביתו ומשפחתו.

ככלות הכל, אל לנו לשכוח שיוסף היה נער צעיר לימים כשניתקו אותו מאביו אוהבו, ומאז עבר במשך השנים תלאות רבות, החל מזריקתו לבור ועד השלכתו לבית האסורים, ורק אחרי שנים כה רבות בסביבה הרחוקה מרחק מזרח ממערב

לצדיקים ולשמש אותם, לעמוד על דרכי הנהגתם ולספוג מהם טעם זקנים, להתרגל בקבלת עצתם, ולהיכנע תחתיהם. כי כשמבינים את היחס של הקב"ה לצדיקים שבכל דור, כך גם היחס שלנו נהיה נכבד הרבה יותר, ואנו מתמלאים ברוממות לכל צדיק ועובד ה'.

כיצד אדם פשוט יכול להתקרב למעלת הצדיק

השלב הבא, שהוא אלף דרגות מעל, הוא העמדת השאיפות להיות הצדיק בעצמו, ולא להסתפק רק בקרבה אל הצדיקים. לחפש להיות מושלם יותר בכל תחום שאדם נמצא בו, שאפילו אדם שלא זוכה לעסוק בכל יומו בתורה ובמצוות, יכול להתקרב למעלת צדיק אם הוא ממלא את החובות שלו בשלימות, לא נכשל בסרך של גזל ומקיים את כל המצוות בהידור וללא זלזול.

כך גם רואים ביעקב אבינו, שאף בזמן שעסק במלאכתו, הוא העיד על עצמו 'הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני' (בראשית לא מ), כשכל המאמץ הזה מושקע במלאכתו ולא רק בתורתו.

ענין זה פותח גם את נושא האחריות החשוב והנכבד, שנעמוד עליו בעז"ה בפרק הבא.

ניתן גם להאזין מידי יום לשיעור היומי הנמסר בהיכל ישיבת "באר התורה" לאחר תפילת שחרית, ובו מסרים חינוכיים מפרשת השבוע. מספר הטלפון: 077-314-1174 < 1 < 4.

עולם חסד יבנה

במה של כבוד ליוזמות ולפתרונות למצוקת הדיור

השבוע הבמה נתונה לבשורת הדיור בקהילה התורנית בצפת - חלק א'

צפת שלא הכרתם

השבוע נבחרה העיר צפת. במהלך הסקירה, ראינו שעשרות הקהילות, המוסדות, אישי הציבור, לצד ההיסטוריה המרתקת של המקום, יכולים למלא את לא רק מדור, כי אם עלון שלם, אך ננסה לקצר ולתמצת את עיקרי הדברים, בסדרה קצרה בת מספר פרקים.

ישנה תפיסה שנשתרשה במהלך השנים, שכביכול לצפת הרחוקה הולכים אנשים שמבקשים את הישגיו. אבל הפעם הופתענו, לא עוד! יום שלם לא מספיק בשביל להכיר את העיר על מגוון קהילותיה, כוללילה, מוסדותיה ושכונותיה ואלפי דמויותיה החרדיות: ליטאים לצד חסידים, לצד בני תורה בני עדות המזרח. פשוט לא האמנו למראה עינינו.

בזכות האקלים הנוח, הנוף הגלילי המשקיף לעבר מירון ולעבר הרי הגולן והכנרת, וכמובן בזכות אתרי הקודש הרבים שבה, מלאי ההיסטוריה וההוד, בתי הכנסת המיוחדים, הסמטאות העתיקות אפופות הקדושה, והצדיקים שטמונים באדמתה, נהפכה צפת לעיר נופש ותיירות. הדבר נכון בעיקר בקרב הציבור החרדי, שמנצל את

המקום לחופשות בימי 'בין הזמנים' ולשבתות במהלך השנה, עד כדי כך שהרעש הכי מוכר לאזני תושבי ה'עתיקה', הוא רעש ה'גלגלים' של עגלות התיקים והמזוודות. "עיר על גלגלים..."

אך לא על צפת הקסומה הזו באנו לספר לכם. אלא על צפת החדשה.

גם בהמשך יאמר לנו מתווך במקום: "יש שני צפת: צפת של הנופשים, באזור העיר העתיקה, שם נמצא גם את המסעדות והפיצריות למיניהם, וצפת החדשה, בה יש את מאור חיים ושכונות הדרום לצד חב"ד בהר כנען, שעליהם אומרים 'צפת פתאום תיבנה'". ושם פורחות קהילות של בני תורה, חצרות חסידים, כוללים ותלמודי תורה. אכן, 'צפת החדשה', ביחס ל'צפת העתיקה'..."

את הסקירה רק התחלנו, היריעה הקצרה לא מאפשרת מעבר לכך. בגליון הבא בעז"ה, נעמיק באמצעות סגן ראש העיר הרב ישראל סברדלוב הי"ו, ונצלול לנבכי סמטותיה העתיקות של צפת על מגוון קהילותיה.

תודה להרב צבי רבינסקי מוועדת הדיור, על עזרתו הרבה בהכנת הכתבה

ממקומו הטבעי והמוכר - הוא עולה לגדולה במצרים.

אבל יוסף נשאר בצדקותו גם במקום הטמא ביותר עלי אדמות; בערות הארץ; בחברת בני האדם השפלים והכפריים ביותר; בבור האסורים שהיה תמצית הרוע והסיאוב; בבית המלוכה שהיה מרכז הטומאה והכפירה. הוא גם הצליח לגדל שם שני בנים שהגיעו לדרגה של שבטי קה; והצליח לשמור על עצמו שלא להיסחף אחר השררה המשכרת ואחרי החברה המנותקת.

היו לו לכאורה, בעיניים גשמיות, את כל הסיבות למרוד במשפחתו. להשליך הכל.

אבל יוסף אינו שוכח לרגע את מכורתו. את בית אביו. את אלוקיו. לא בשנות השפל, בבור האסורים, ולא לאחר מכן, כאשר הוא עולה לגדולה. הוא בז לממלכת פרעה, הוא לא מתפעל מדבר. הוא נותר אותו יוסף הצדיק!

שם שמים היה שגור על פיו, זה כל הסוד. לכן הוא מעולם לא הלך שולל אחרי המקומות בהם נקלע. מפני שידע את האמת, וזכר אותה והזכיר אותה לעצמו בכל הזדמנות. ובשעת המבחן, לא חש שום צורך להתנצל בפני פרעה, כאשר הוא פועל בריש גלי לטובת אחיו...

כמה חשוב לזכור זאת כאשר אנו עוסקים בחסד. לא לעשות חשבונות, לא לחשב חישובים, אלא פשוט לעשות את המוטל עלינו, ולהגשים את מטרת בואנו לעולם: להטיב עם זולתנו.

כללו של דבר: הרחמנות וההטבה צריך שתהיה תקוע בלב החסיד לעולם ותהיה מגמתו תמיד לעשות קורת רוח לבריות ולא לגרום להם שום צער

(מסילת ישרים פי"ט)

כהמשך לסקירה על קרית מלאכי, אנו מביאים בזאת מכתב מעניין שקיבלנו מתושב העיר, הרב בנימין אוזבנד הי"ו:

למדור 'עולם חסד יבנה' שלו' וברכה,

אני בני ברק, אמו"ר ראש ישיבה בישיבת "עטרת שלמה", למדתי בישיבת 'שערי שמועות' ואשתי ירושלמית. נישאנו לפני 6 שנים,

ראש ישיבת קרית מלאכי הגר"י עמית שליט"א אצל מרן רה"י הגר"ג אדלשטיין שליט"א

והיפשונו תקופה ארוכה מקום טוב לגור בו. היו הרבה רעיונות, אבל קרית מלאכי 'קרצה' לנו. למרות זאת חששנו, לא ידענו איך זה יראה, יצליח או לא. ההורים קצת

מרוחקים, אשתי עובדת בירושלים, איך ייראו השבתות, החגים, מוסדות החינוך לילדים, ובכלל, החיים החדשים בקרית מלאכי.

עברו שנתיים ימים מאז שהגענו, ואני חייב לומר, במבט לאחור, שזה היה 'לכתחילה'! הכל מסודר על הצד הטוב ביותר. אני לומד כאן בישיבה שלי, ישיבת 'שערי שמועות' בבית חלקיה, מרחק רבע שעה נסיעה, ולאשתי יש סידור נסיעה קבוע לעבודה בירושלים מידי יום.

לא חסר לנו כלום! יש לנו פה את הישיבה צמוד לבית, שהיא נותנת לנו את כל מה שאנו צריכים, ראש ישיבה גאון בתורה ומיוחד מאוד, ר"מים תלמידי חכמים, אווירה רוחנית, 'אויצ'ר גדול, וכל מה שאברך צריך להתפתחותו הרוחנית. גם כאלו שחייבים את ה'לתת' מעצמם, יש פה הרבה שירצו לשמוע אותם, כר נרחב להרבצת תורה. הכולל כאן חזק מאוד, אברכים מצוינים, וראש הכולל תלמיד חכם גדול.

הגנים והמעון לא פחות ממה שאנחנו מכירים בערים הגדולות, הרבה אידישקייט, עם גננות ומורות מוצלחות מאד. כל מה שרצינו יש פה באווירה נפלאה ומגובשת בין האברכים, וגם ב'עזרת הנשים' מאד

המשך בעמוד הבא

אהבת חסד

תמצית ענייני גמ"ח ע"פ ספר אהבת חסד להח"ח
**הרה"ג ר' אשר וסרמן שליט"א, מח"ס 'קיצור אהבת חסד'.
טל': 03-579-3051** נמסר על דעת שלא להעתיקו ללא רשותו

קיום הבטחה להלוואה:

(א) אם הבטיח ליהודי להלוות לו סכום כסף - ייזהר
מלחזור בו.

(ב) אם הבטיח הלוואה לעשיר לזמן מרובה, אם הוא
יודע שהעשיר הסתמך עליו - נכון להיזהר מלחזור בו.

(עפ"י אהבת חסד חלק ראשון פרק א')

מרוצות פה מהאווירה המשפחתית, לצד הקירבה
להורים ביחס לערים המרוחקות. יש אוטובוסים
נוחים לבני ברק ולירושלים. מבחינת פרנסה,
מוסדות הקירוב כאן יכולים לספק פרנסה לכל נשות
הקהילה, כאשר את המשרות הנ"ל איישו עד היום
כוחות הוראה מאשדוד וערים אחרות.

אסכם, שלא חסר פה כלום, הן ברוחניות והן
בגשמיות! בימי החול ובשבתות, כמו גם בחגים
ובימים הנוראים' באווירה הנפלאה בישיבה, לצד
מאות הבחורים והצוות. אני ממליץ לכל אברך שרוצה
להתעלות ולמצות את עצמו, לבוא עם משפחתו
ולנסות. הם וודאי כבר ישארו...

ברכת התורה בנימין אוזבנד, קרית מלאכי

תשועה ברוב יועץ

שאלות המופנות אליכם הקוראים
לשמוע דעת ועצה

**לאחר פרסום השאלה האם על הגמ"ח לדרוש ולהבין האם הלוואה
באמת נצרך להלוואה זו ומה יכולת החזר שלו, קיבלנו תגובות
רבות לאין ספור. בגליונות הקרובים נביא אחדים מהמכתבים**

למערכת 'עמוד החסד', מדור 'תשועה ברוב יועץ'

הבעיה שעלתה ב'תשובה ברוב יועץ' חמורה יותר. הרי
מצוי שלוה בד"כ פונה לכמה גמ"חים, ואפילו אם גמ"ח
אחד יבדוק אפשרותו להחזיר הלוואה, אבל איך יודע
הגמ"ח אם לא הלך לעוד חמש גמ"חים, ואין בידו של
הלוה להחזיר הלוואות רבות?

וזה בעיה גם בערבים, שאין להם דרך לידע אם הלוה חייב
עוד הרבה הלוואות. אכן ערבים הם בד"כ חברים או
קרובים ובידם לשאול ללוה, אבל לגמ"חים הבעיה
גדולה.

ולכן לכאורה ראוי, שבטופס בקשת הלוואה יחתימו את
הלווה לגלות סכום ההתחייבויות שלו בסך הכל:
לגמ"חים, לבנקים, לחברות אשראי, למשכנתאות
ולאנשים פרטיים. וגם כמה בכוונתו לעתיד הקרוב ללוות.

ואז ישב עם נציג הגמ"ח, ויבדוק הנציג האם יש ללוה
אפשרות באמת להחזיר ההלוואות.

זה לא יעזור במקרה של נוכל או שקרן, או מי שמורה היתר
שבמקרה כזה מותר לשנות מפני השלום, ושזה לא ענין של
גמ"ח לדעת סודות שלי, והם סתם חוצפנים וכו' וכו', אבל
לפחות יעזור לאנשים כבמקרה שדנתם עליו.

אגב, אכתוב מעשה שקרה עם חותני
שניהל גמ"ח של בערך מליון דולר. פעם פנה לערבים אחר
שלוה סירב לשלם, ואני בתור חתן קיבלתי טלפון מהלוה,
וצעק עלי פחות או יותר בנוסח דלהלן: 'איזה חוצפה יש
לחותנך לפנות אלי פעם אחר פעם בטלפון ואחר כל זה
אפילו לפנות לערבים, חשבתי שחותנך איש ישר וטוב,
אילו הייתי יודע הנהגתו, לא הייתי מסכים לקבל ממנו
הלוואה!!!' עד כאן דברי הלוה.

תזכו למצות, אפרים שטיין

בעניין השאלה במדור תשועה ברוב יועץ

לדעתי יש לבקש מהלווה אישור מרב המכירו ומאשר
שהלוואה ניתנת לצורך אמיתי, וניתן גם להפיץ חומר
לרבנים בעניין הבעיה הקיימת בהלוואות במקום שאינן
נצרכות.

בעילום שם